

פרוטוקול מס' 101/ד

מישיבת ועדת הכספים

ביום א', א' סיון תשס"ו - 22.5.1955 בשעה 16.00

ג ר כ ה י ס :

- י. גורי - יו"ר
- ח. אריאב
- ר. בז'דנו
- א.ס.א. גניחובסקי
- ש. דיין
- ק. לוז
- א. טטופ
- י. פדרר
- א. ציזלינג

חברי הועדה:

- סדזמנים :
- סר לטרן - מנהל מרכז ההשקעות
- סר זנגי - החשב הכללי
- ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים
- סר הנגבי - מטעם משרד המשפטים
- סר בזק - מזכיר הועדה

סדר-היום: חוק לעידוד השקעות הון (תיקון)

- - -

היו"ר י. גורי :
 כטרם נעבור לסעיף העומד על סדר היום ברצוני להודיע כי לאחר שסיימנו את הדיון בחוק מס הבולים ותוך/הדיון בחוק זה נתעוררה שאלה של נושא חדש. חבר הכנסת רובין הציע להשתמש בטונח "קבלה" בכל מקום בו מופיעה המלה "חשבון". חבר הכנסת בדר אף הריץ בענין זה מכתב אל ועדת הכנסת, אולם זו לא קיבלה את השקפתו.
 חבר הכנסת רובין מציע שיפוא להשתמש בטונח "קבלה" במקום "חשבון". אני מצביע את כל הסתייגויותיו בענין זה יחדיו ולא מפרטן.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת רובין - לא נתקבלה.

היו"ר י. גורי: כן יש הצעה נוספת בענין חוק מס הבולים ליועץ המשפטי.

ד"ר קיטרון :
 בכל סעיף שבחוק זה בו הכוונה לבול מודבק צריך הדבר להיאמר באופן מפורש. לא העלינו בעיה זו קודם לכן, היות וחשבנו כי האוצר יוציא בולים מוטבעים, אך לא כן הוא. על כן יש להוסיף את הענין הזה לסעיף הדן בחשבונות.

א. ציזלינג : אני רחשם את הדבר לפני ושומר לי זכות להתייעץ בענין זה עם חברי.

ה צ ב ה

הצעת היועץ המשפטי - נתקבלה.

היו"ר י. גורץ:

סיימנו את הקריאה השניה בחוק לעידוד השקעות הון (תיקון) ואנו עוברים עתה לקריאה השלישית.

לקריאה השלישית.

אני מזכיר בזאת למר זגבי ולמר שטרן שבקשנו בישיבה האחרונה את הממשלה לעיין בהערות היגובות ובהצעות היגובות שהושטעו בוועדה ולחנות עליהן את דעתה.

מר זגבי:

אני טוכן למסור תוצאות השיחה שנתקיימה בין מר שטרן, מר סוזאייב וביני.

דנו בענין ההלוואה. החלטנו לתקן את הדבר. דין הלוואה שניתנה לתקופה של עשר שנים ושהחזרתה צריכה להיעשות תוך עשר שנים תהיה כדין השתתפות בהון. וזה בתנאי אחד בלבד, שתנאי ההלוואה יאושרו על ידי המוצר, על ידי אנף סטבע זר.

ד"ר קיסרון:

יש לי ספקות רציניים דווקא במקרה זה. החוק הזה סבוסט על הנחה יסודית אחת, והיא: כל האישורים של מפעל ושל ההשקעה יינתנו על ידי גוף שהוקם במיוחד לצורך ענין זה, והוא: מרכז ההשקעות. מפעל טאושר הוא מפעל שאושר על ידי מרכז ההשקעות. ואילו כאן אתם באים ומציעים שהאישור יינתן על ידי שר המוצר. אני נתון, על כן, בטבע קשה. מצד אחד - הרי זוהי הצעת הממשלה, אך מצד שני - אני רואה בהצעה זו סטייה מסגמתו העיקרית של החוק.

י. פלד:

כוונתנו של שר המוצר, כפי שאני מבין אותה, היא, שבמקרה של הלוואות נוחות - יקבל הוא את הכסף ויתן מצדו הוא את ההלוואה. כלומר, במקום לשלם אחוז אחד יותר יצור סקור לטיטון הסטבע. איני מתנגד לכך, אלא שמציע אני שיהא הדבר נתון להסדר אדמיניסטרטיבי ומנהל מרכז ההשקעות יקבל את האישור מבפנים.

אני מעריך את רצונו של המוצר לקרב את החוק למציאות. אני מבין את ההיסוסים, אולם רוצה אני להגיד כי למור נסיוני אני קשה עד מאד יהיה לביים הלוואות לעשר שנים.

ק. לוז:

העיד ד"ר קיסרון כי יש פגם אסתטי בהצעה הזאת. אולם אם נאמר שהשקעה פירושה השתתפות בהון והלוואה בסטבע חוץ כתנאים שיאושרו בתקנות - נפתור את הבעיה. כי הרי התקנות לפי חוק זה - שר המוצר ושר המסחר והתעשייה יתקימו תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ד"ר קיסרון:

זהו בדיוק מה שאיני יודע. איני יודע אם הכוונה היא לכל סקרה ומקרה. אני הבינתי אחרת הצעה זו.

מר זגבי:

לד"ר קיסרון אני רוצה לומר, שהאמת היא כי יתכן והמוצר לא יהיה מעוניין לעתים במתן הלוואות. זוהי שאלה של מדיניות כללית. על כן צריך הדבר להינתן בידי אנף סטבע זר. אפשר, על כן, לקבל את התקנה של חבר הכנסת לוז.

מר שטרן:

יש להבדיל בין שני דברים: אם משקיע הון עושה שותפות עם אזרח ישראלי הרי שכל הסדרונקציה הכספית קשורה בחוזה בין תושב ישראלי לבין תושב חוץ, דבר המחייב סטילא את אישורו של המוצר כל זמן שקיימת הגבלה בסטבע זר.

אבל אם באים אנשי חוץ ומקיימים סווד משלהם ואומרים: אנו בונים את המפעל שלנו בקפיטל של סניות ואנו משקיעים בו כסף בתור הלוואה, הרי שהגיון מחייב שהשקעה בהלוואה תהיה לזמן כזה שיאפשר לבית החרושת להחזיר הלוואה זו. אם ההשקעה היא לתקופה ארוכה, ועד כה לא קרו מקרים של השקעה בהלוואה לזמן קצר, הריגו מאשרים את הדבר.

א.ס. גניחובסקי: תקופה של עשר שנים היא ארוכה מדי. אני מציע, על כן, לתת רשות לכל מפעל מאושר לקבל הלוואה מהמשקיעים שלו לא יותר מ-20% לתקופה של 3 שנים.

היו"ר י. גורני: לפנינו מצד אחד הצעת הממשלה. מצד שני - הצעת חבר הכנסת לוז המוסרת למחוק את עשר השנים ולקבוע סייג נוסף האומר: "לפי תנאים שייקבעו בתקנות" דבר הנתון לשני השרים המסוננים על ביצוע חוק זה.

קיימת אפשרות שלישית אותה מציע חבר הכנסת פרדר: למחוק את המלים "עשר שנים" מבלי להוסיף ענין זה של התקנות, אלא שיהא הדבר נתון להסדר אדמיניסטרטיבי.

אפשרות נוספת של חבר הכנסת גניחובסקי: במידה ולא תעלה ההלוואה על 20% ולפחות לשלש שנים - תהיה גם היא זכאית לכל הקלות הללו.

א. ציזלינג: אני מציע להשאיר את המלים "עשר שנים" אך להוסיף, שאם פחות מעשר שנים יאושרו התנאים על ידי שר האוצר.

מר זגבי: הסעיף השני בו טפלנו באותה פגישה בין מר סוזאייב, מר שטרן ובניי היה בענין ההנחה הניתנת למפעל ג-5 השנים הראשונות לייצורו. הנחה זו מתבטאת במכסימום של 25% מס ההכנסה במשך חמש השנים הראשונות מאז תחילת הייצור של המפעל.

בעקבות חוק זה בתעודת השאלה שאין אנו אלא מאלצים על ידי כך את המפעל לחלק את הדיוידנדה אפילו בטקרה שאין המפעל מעובין בכך. על כן החלטנו על מתן הקלה נוספת, כלומר אותה הנחה גם במשך חמש השנים הנוספות. אם לא ירצה המפעל לחלק דיוידנדה במשך חמש השנים הראשונות - תהא שמורה לו זכות זו גם במשך חמש השנים הבאות. הוא הדין לגבי חברת גב

י. פרדר: אני רוצה להסב את תשומת לבכם לענין אחד, כי חייבים אנו לדעת מה אנו מחליטים. למעשה ההקלה במס ההכנסה אינה עולה על 61/4%. החסכון כולו מתבטא באחוז זה. אין ליצור את הרושם שאנו נותנים עכשיו הקלה של 25%.

הצעתי בענין זה פשוטה למדי: אני מציע 12¹/₂% מס הכנסה ו-12¹/₂% מס רווחי חברות. אני מציע לסדר זגבי לברר את הענין וטובן להביש. ליו"ר הועדה את הצעתי בענין זה כבר טחר בבורר.

מר זגבי: ענין מס רווחי חברות נדון פעמים רבות, אף טרם שהובא הדבר לפני וועדת הכספים. אין בדעתה של הממשלה לתת כל הקלות בענין זה. אין היא טובנה לפגוע בענין זה של מס רווחי חברות.

היו"ר י. גורני: אנו עוברים להצבעה.

ק. לוז: אם נשאר ענין עשר השנים - אין מקום להצעתו.

ס ע י ף 1
=====

הינ"ר י. גורני:

אני קורא את ההצעה המקורית:

"בסעיף 1 לחוק לעידוד השקעות הון, תש"י-1950:
(1) בהגדרה של "טפעל מאושר" במקום "אישור כזה יכול להיות כללי או ספציפי להנאה מסקצת הפטורים, הקלות או הנחות לפי חוק זה" יבוא "אישור כזה יהיה כללי, אם לא ספציפי בו מרכז ההשקעות את הטפעל כזכתי לאחד או לאחדים בלבד מן הפטורים, הקלות או הנחות שנתינתם היא חובה לפי חוק זה או למקצתו של כל אחד מהם, ורשאי מרכז ההשקעות להתנות מתן כל פטור, הקלה או הנחה בקיום תנאים מסויימים"

(2) במקום ההגדרה של "השקעה מאושרת" יבואו הגדרות אלה:

"השקעה" פירושו - השתתפות בהון או הלוואה בטבע חוץ, שניתנה לעשר שנים לפחות;

"השקעה מאושרת" פירושו - השקעה בטפעל מאושר שאושרה על ידי המנהל, על פי החלטת מרכז ההשקעות כהשקעה מאושרת; אישור כזה יהיה כללי, אם לא ספציפי בו מרכז ההשקעות את ההשקעה כזכתי לאחד או לאחדים בלבד מן הפטורים, הקלות או הנחות שנתינתם היא חובה לפי חוק זה, או למקצתו של כל אחד מהם, אך ההנחה לפי סעיף 21 לא תינתן אלא אם פורשה בגוף האישור; כן רשאי מרכז ההשקעות להתנות מתן כל פטור, הקלה או הנחה בקיום תנאים מסויימים."

א. ציזלינג:

אני מציע להוסיף את המלים "שניתנה לעשר שנים לפחות ובתנאים כפי שייקבעו בתקנות".

ההצעה השנייה שלי: כל השקעה בייצור קלאמי פרט לסוג של ייצור אשר הוצא במפורש על ידי שר החקלאות וכל השקעה בכל צורות ייצור בכל מקום שהוא אזור ספר או אזור פיתוח כפי שייקבע על ידי שר הפיתוח תחשב כהשקעה מאושרת.

ההצעה השנייה שלי כוללת איפוא סני סעיפים:
(א) כל השקעה בייצור קלאמי פרט לסוג של ייצור שיוצא במפורש על ידי שר החקלאות; (ב) כל השקעה בכל מקום שהוא אזור ספר או אזור פיתוח.

הינ"ר י. גורני:

הצעה שלישית לחבר הכנסת בניחובסקי האושרת: הלוואה לא יותר מעשרים אחוז לפחות ל-3

שנים תהא זכאית להקלות אלה.

א.ס.א. בניחובסקי:

אני סוותר על הצעתי.

ה צ ב ע ה

הצעה א' של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

הצעה ב' של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

הצעה ג' של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 1, כפי שהוצא על ידי הממשלה - נ ת ק ב ל.

סעיף 2
=====

הינו"ר י. גורני:

אני קורא סעיף 2:

"בסעיף 4 (ג) לחוק, לאחר פסקה (2) תבוא

פסקה זו:

(3) מקום שנטיעה או זריעה היתה לאחד יום
ט' בניסון תשט"ו (1 באפריל 1955) ולמסרת גידול צמחי תעשייה, ומרכז
ההשקעות מישרה לענין חוק זה, יהיה הבעל פטור עשר שנים, מראשית שנת
הכספים שלאחר שנת הנטיעה או הזריעה, מתשלום המס המוטל לפי הפקודה על
שטח הקרקע שעליו ניטעו הנטיעות או נזרעו הזרעים, וכל עוד הסטח גטוע
או זרוע כאמור.

ק. לונז:

יש להבדיל בין נטיעה לבין זריעה. על כן
דברתי כבר בישיבה הקודמת.

"זריעה למסרת גידול צמחי תעשייה מסוגים
אחר טרכו ההשקעות בהתייעצות עם משרד החקלאות אישר אותן לענין חוק
זה לכל אחת מהשנים שלאחר 1.4.55, יהיו מגדליהם פטורים מתשלום המס
המוטל לפי הפקודה על שטח הקרקע שעליו נזרעו הזרעים באותה השנה;
נטיעה למסרת גידול צמחי תעשייה מאוחרת על ידי טרכו ההשקעות יהיו
פטורות לעשר שנים."

א. ציזלינג:

אני מציע למחוק את המלים "ולמסרת
גידול צמחי תעשייה, ומרכז ההשקעות מישרה
לענין חוק זה" ולכתוב במקום בידול צמחי תעשייה - גידול חקלאי.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

הצעת חבר הכנסת לונז - נתקבלה.

סעיף 3
=====

א. ציזלינג:

אני מציע להוסיף את המלים: "בעלו של כל
בנין חקלאי וכל תוספת לבנין חקלאי ובעלו
של כל בנין באזור ספר ובאזור פיתוח".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 3 כפי שהוצע על ידי המסכלה - נתקבל.

סעיף 4
=====

א. ציזלינג:

אני מציע להוסיף סעיף (ג) האומר:
"באזור ספר ובאזור פיתוח תשולם ארנונת
רכוש על פי פקודת העיריות או פקודת המועצות המקומיות מתקציב המדינה,

ח. אריאב:

אני מציע כאן הצעה נוספת בענין הפרדסים.

הוחלט: לדחות את ההצבעה בסעיף זה.

סעיף 5
=====

ה צ ב ה

סעיף 5, כפי שהוצע על ידי המטכלה - נתקבל.

סעיף 6
=====

א. ציזלינג:
אני מציע להשאיר "בכל אחת מן שנות השומה
שלאחר שלוש השנים הראשונות כאמור" ולהוסיף
שנתיים נוספות לייצור חקלאי לספר ולפיתוח.

ה צ ב ה

הצעת חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 6, כפי שהוצע על ידי המטכלה - נתקבל.

סעיף 7
=====

היות ואנו נקבל סדר מחבר הכנסת פרדו
הצעה בסעיף זה - נדחה את ההצעה.

הי"ר י. גורי:

א. ציזלינג:
אני רוצה להעיר כי לא קבלתי תשובה טובה
את הדעת על השאלה: איך טעריכים את
ההשקעות כשהן השקעות חלקיות. אם לא תבוא הצעה אחרת שתתקבל על דעתי
אציע כי היחס בין ההשקעות הקיימות ובין הנוספות ייקבע על ידי שטאי
דשמי.

ש. בוז'רנו:
האם אין למטכלה הצעות אחרות בנקודה זו?

סר זגני:
אנו מסכימים לחמש שנים נוספות אם אין
המפעל טחלק דיודנדה.

הי"ר י. גורי:
אני מבקש מן המטכלה לעניין עוד פעם
בסעיף זה ולהגיש לנו את ההצעה בכתב.

הוחלט: לדחות את ההצעה בסעיף 7.

סעיף 8
=====

יש לי שתי הצעות:

א. ציזלינג:

(א) במקום הטלה "רצויים" יכתב "סיועדים".

(ב) אהדיי "יידחה לחמש שנים מיום תאישור...
הון" ולהוסיף "או אותו חלק מהן המיועד לים השקעה מאושרת."

ד"ר קיטרנו:
אני רוצה להזכיר כי הטלה "רצוי" היתה קיימת
בחוק הקיים ולג היה כל תקלה. כל התיקון בא כדי לשחרר את שר המטפטים
להוות צנור. אני מבקש להשאיר את הסעיף כטו שהוא.

היו"ר י. גורי :

אני חושך בהצעתו של ציזלינג "סיועד"
במקום "רצוי".

ד"ר מיטרני :

אני מבקש לאפשר לי לחזור עוד על כך.

היו"ר י. גורי :

זכות זו שמורה לכך.

ס ע י ף 9
=====

א. ציזלינג :

גם כאן אני מציע "סיועד" במקום "רצוי".
ואני מציע להוסיף "בתנאי שביצוע השימוש
בקרע ייעשה בהתאם לתכנית המאושרת".

ד"ר מיטרני :

סעיף 21 עונה על ההפחה הסניה. אין, על כן,
צורך להכניסו לכאן

ה צ ב ע ה

ההצעה א' של חבר הכנסת ציזלינג - נתקבלה.

הצעה ב' של חבר הכנסת ציזלינג נתקבלה
במקרה שאין סעיף 21 של החוק עונה על כך.

ס ע י ף 10
=====

א. ציזלינג :

לסעיף זה אני מציע ללושה תיקונים:

(א) לאחר הטלים חוסר בנין אני מבקש
להוסיף "מתוך רשימת חומרים שאינם מיוצרים בארץ או שאין יכולת
לספקם מתוצרת הארץ בזמן מתקבל על הדעת.

(ב) רשימת הסחורות הנחתנות ליבוא לפי
סעיף זה טעונה אישור של מוסד הסורכב ס-3 ב"כ המטלה, 3 ב"כ בעלי
התעיה, 3 ב"כ הסחורות העובדים. (ג) לכתוב "יבוא" במקום יהיה ניתן לביטול.
וכן - יהיה ניתן לביטול אם לא יקויים תנאי וכו'.
הפרינציפ של הגנה על תוצרת הארץ - קיים.
מר שטרן :

הוא הדין בענין הועדה. בוועדה שני חברים:
ב"כ התחודות בעלי התעיה וב"כ הסחורות העובדים. די לאסוף את שני
האנשים הללו כדי לא לתת אישור, ואין צורך ב-9 אנשים.

א. ציזלינג :
אם מאשר לי שלושה אנשים - אטכיים לכך, אבל
רוצה אני פירסום ברשומות.

ש. בנ'רני :

אני מתנגד להצעתו של חבר הכנסת ציזלינג
בענין ההגנה על תוצרת הארץ. אין להכניס
זאת לחוק. לא אהיה חסוד בעיניכם כמתנגד לתוצרת הארץ, אבל אין מקום
לפי דעתי להכניס את הדבר לחוק. אנו תקוה כי נגיע לכך שתוכל המדינה
להתחרות בטוצרים המובאים מחו"ל, ועל כן תוכל גם לאפשר לכל אזרח ואזרח
להביא טוצרי חו"ל כדי שתגיע התעיה המקוטית לכך שתוכל לעמוד בהתחרות
זו.

ד"ר מיטרני :

מגמתנו היא: מיניסום הענייה כלומר - עונס
מיניסלי. אל לנו לחייב את עצמנו בחוק
האומד, כי במקרה מסויים יתבטל
המטכות לבטלו. הרליון אוטוטטית. טספיק אם תינתן

הצעתך מתקבלת על הדעת אם כי בודאי לא
אמצא בטוב נוח בכנסת לכטאתווכח בענין

היו"ר י. גורני:

זה עם חבר הכנסת ציזלינג.

ה צ ב ע ה

הצעה א' של חבר הכנסת ציזלינג - לא מתקבלה.

הצעה ב' של חבר הכנסת ציזלינג - לא מתקבלה.

הצעה ג' של חבר הכנסת ציזלינג - לא מתקבלה.

סעיף 10 - נ ת ק ב ל.

ס ע י ף 11
=====

אנו דוחים את ההצבעה בסעיף זה.

היו"ר י. גורני:

אם תבאנה בסעיף זה הצעות חדשות ייתכן
ואצטרך לבקש שהות בענין זה.

א. ציזלינג :

לגבי השתתפות בהון - ייסאר ככתוב.
לגבי הלוואה יבוא לינוי: הלוואה לעטר
שנים תיבתן באותן התנאים כהצעה טאולדת.

מר זנגי :

אם כך מבקש להוסיף:

א. ציזלינג :

א) הגבלת רבית טכסיטום ב7%-6%.

ב) בטקרה של הלוואה האחרון אותו סותר
להוציאו נוסף על הרבית יהיה קטן מ-10%.

עוד אסקול בדבר.

ס ע י ף 12
=====

אני מציע להוסיף: "ובתנאי שאותו

א. ציזלינג:

תושב חוץ חייב להצהיר אחת לשנה על הסטבע
שכרסותו; ב) וכל שנה יהיה חייב להעביר 10% מהסטבע שהיה ברשותו לאוצר."

ד"ר סיטרון :

אני רוצה לתקן אינפורמציה סטטרתי ביסיבה
הקודמת. גטאלתי: אם כולל הדבר פטור אם לא.
הקודמת. גטאלתי אם הוא גם פטור טלהצהיר.
תשובתי היתה שלילית. לאחר בדיקת נוספת בתכור לי כי הנו חייב להצהיר.

היו"ר י. גורני:

אני רוצה להפנות את תשומת לב ב"כ הטטסלה
שכאן הדגס הוא על תושב הארץ, ולמה יפלו
אותו איפוא לטובה טכחינה זו טטאר תושבי הארץ. דבר זה לא הוסבר לי די
צרכו.

ק. לנו :

שאלתי עוד ביסיבה הקודמת האם הוא חייב
להצהיר גם על הטבע שהוא הביא אתו לארץ -
על כך לא קבלתי כל תשובה.

מר סטרן :

כל אדם תושב ארצי יצול להתחזיק חשבון עו"ס
בדולאריט בארץ. היתה ואנו רוצים להפוך
אנשים אלה לאזרחים - אל לנו להעמיד טכסוליים בדרך. אל נטיל עליהם
דברים שלא יהיו טוכניט לקבלם.

א. צילינג :

אני מציע:

- (א) בטקום 7 סנים - אני מציע 5 סנים.
- (ב) חייב להצהיר אחת לשנה על המטבע שברשותו.
- (ג) כל שנה חייב להעביר 10% מן המטבע

סעמד לרשותו באותו הזמן.

ה צ ג ע ה

- הצעה א' של חבר הכנסת צילינג - לא נתקבלה.
- הצעה ב' של חבר הכנסת צילינג - לא נתקבלה.
- הצעה ג' של חבר הכנסת צילינג - לא נתקבלה.

סעיף 12 - נתקבל.

הישיבה נועלה בשעה 19.00